

LIEDTEKSTEN DE ALLEGORIE VAN HET VERLANGEN

Meine Freundin, du bist schön - Johann Christoph Bach

Vertaling: Jurgen De bruyn

Meine Freundin, du bist schön,
wende deine Augen von mir,
denn sie machen mich brünstig.
O dass ich dich, mein Bruder,
draußen finde, und dich küssen müßte,
dass mich niemand höhnete.
Mein Freund, komme in deinen Garten.
Ich komm, meine Schwester, liebe Braut,
in meinen Garten.

Wat ben je mooi, mijn lief,
wend je ogen van mij af,
want ze vervullen mij met verlangen.
O, dat ik jou, mijn broeder,
buiten mocht ontmoeten, en je mocht kussen,
zonder dat de mensen de spot met mij zouden kunnen drijven.
Mijn vriend, laten we naar je tuin gaan.
Ik begeef me, mijn zuster, lieve bruid,
naar mijn tuin.

Quam pulchra es - John Dunstable

Vertaling: Jurgen De bruyn

Quam pulchra es et quam decora,
carissima in deliciis.
Statura tua adsimilata est palmæ
et ubera tua botris.
Caput tuum ut Carmelus,
collum tuum sicut turris eburnea.
Veni dilecte mi, egrediamur in agrum,
Et videamus si flores fructus parturiunt,
si floruerunt mala punica.
Ibi dabo tibi ubera mea.
Alleluja.

Hoe mooi en bekoorlijk ben jij, mijn dierbare,
zo kostbaar onder de heerlijkheden.
Jouw postuur is als een palmboom,
en jouw borsten zijn als druiventrossen.
Jouw hoofd is als de berg Carmel
en jouw hals is als een ivoren toren.
Kom, mijn dierbare, laat ons de velden intrekken
en kijken of de bloesems reeds vruchten dragen

en of de granaatappels bloeien.
Daar zal ik mijn liefde aan jou geven.
Alleluja.

Favus distillans - Hildegard von Bingen -

Vertaling: Jurgen De bruyn

Favus distillans Ursula virgo fuit,
quae Agnum Dei amplecti desideravit.
Mel et lac sub lingua eius.
Quia pomiferum hortum et flores florum
in turba virginum ad se collegit.
Unde in nobilissima aurora gaude, Filia Sion.
Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.

Een druppelende honingraat was de maagd Ursula,
die verlangde het Lam Gods te omarmen,
honing en melk onder haar tong.
Als een hof met vruchten en bloeiende bloemen
verzamelde ze een schare maagden rond zich.
Aldus, verheug u op de stralendste dageraad, gij dochter van Sion.
Eer aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest

Mw'Soul - Ghalia Benali

Originele Arabische tekst: Abdalla Ghoneem (Egypte, 1990)
Vertaling: Jurgen De bruyn

De verbinding is gebroken, maar de liefde blijft gebonden.
De afstanden wordt langer en paden splitsen zich.
Maar het nostalgische verlangen houdt aan,
en dwaalt in de harten.

Belle sur toutes/Tota pulchra es - Alexander Agricola

Vertaling: Andries Welkenhuysen

(bovenstemmen)

Belle sur toutes et sans quelque macule,
je vostre serf, ma divine maistresse,
a vous seule humblement je m'adresse
vous suppliant que penches me macule.
Enfer me point et peche me macule,
mais vous poues moster de ceste presse.
A vos vertus jamais n'aproucha nulle;
don't vous presente mon ame pecheresse,
que vous requiert que luy soies adresse,
tant qua bien fair et vertus ne recule.

(tenor)

Tota pulchra es amica mea
et macula non est in te.

(bovenstemmen)

Schoonste boven allen, volkomen onbevlekt,
ik ben uw dienaar, mijn goddelijke Meesteres,
nederig wend ik me tot U alleen
en smeeke U dat Gij mijn zondevlek verzorgt.
Mij pijnt de hel en mij bevlekt de zonde,
maar Gij kunt mij redden uit die kwel.
Niet één kan ooit uw deugd nabij komen,
daarom bied ik U mijn zondig hart aan,
met de bede dat Gij het wilt terzijde staan,
zodat het niet van goede daden en deugden wijkt.

(tenor)

Mijn vriendin, schoonste boven allen,
je bent volkomen zuiver.

Maugré mon cuer/de ma douleur confortés/Quia amore langueo - Guillaume De Machaut

Vertaling: An Smets

(triplum)

Maugre mon cuer, contre mon sentement,
dire me font que j'ay aligement
de bonne Amour.
Ciaus qui dient que j'ay fait feintement
mes chans qui sont fait dolereusement
et que des biens amoureux ay souvent le grant doucour.
Helas! Dolens, et je n'os onques jour,
puisque premiers vi ma dame d'onnour
que j'aim en foy,
qui ne funes et fenis en dolour,
continues en tristesse et en plour,
pleins de refus pour croistre mon labour,
et contre moy.
N'onques ma dame au riche meintieing coy
mon dolent cuer, qui ne se part de soy,
ne resjoy,
ne n'ot pitie dou mal que je recoy.
Et si scet bien qu'en li mon temps employ
et que je l'aim, crien, serf et desir et croy
de cuer d'ami.
Et quant il n'est garison ne merci qui me vausist,
se ne venoit de li a qui m'ottri,
et son franc cuer truis si dur annemi
qu'il se delite es mauz dont je languis,
chascuns puet bien savoir que j'ay menti.

(bovenstem)

Tegen mijn hart en gevoelens in
willen ze van me horen dat ik verlichting krijg

van de ware Liefde.
Zij die me verwijten dat ik
mijn liederen droef maak
en dat ik vaak van liefdevolle zaken groot soelaas ontvang.
Helaas! Spijtig, ik heb nooit een dag gekend
sinds ik mijn dame van eer ontmoette
– waarvan ik hou, vol van geloof –
die niet begon en eindigde in smart,
voortging in droefheid en tranen
vol van weigering, om mijn pijn te vergroten,
en tegen mij gericht.
Nooit heeft mijn dame, welgemanierd en rustig,
vreugde geschonken aan mijn droef hart,
dat haar nooit verlaat,
noch medelijden getoond voor het kwaad dat ik onderga.
En ze weet wel dat ik mijn tijd met haar vul
dat ik van haar houd, haar vrees, dien, verlang en geloof
in haar met het hart van een geliefde.
En wanneer er geen genezing is, noch genade die me waardig is,
als die niet van haar komt aan wie ik me toevertrouw
en haar eerlijk hart verwordt tot zo'n harde vijand
die zich verheugt in de kwalen waaraan ik lijd,
dan kan iedereen begrijpen dat ik gelogen heb.

(duplum)

De ma douleur confortes doucement,
de mon labour meris tres hautement,
de grant tristour en toute joie mis,
de grief langour eschapes et garis,
de boneur, de grace, de pitie.
et de Fortune amis et à mon gre,
com diseteus richement secourus
com familleus largement repeus
de tous les biens que dame et bonne Amours
pueent donner a amant par honnour.
Suis, et Amours m'est en tous cas aidans.
Mais, par m'ame, je mens parmi mes dens.

(middenstem)

Voor mijn pijn ben ik zacht getroost,
voor mijn last ben ik enorm beloond,
van grote droefheid in volle vreugde beland,
van ernstig wegwijnen ontsnapt en genezen,
voorzien van geluk, genade, medelijden,
bevriend met en dankbaar voor Fortuna
zoals behoeftigen rijkelijk geholpen
en als hongerigen genereus gespijsd
ben ik gezegend met alle goeds dat Dame goede Liefde
eerlijk kan geven aan een geliefde
En Liefde is me overal en altijd ter wille.

Maar, op mijn ziel, ik lieg tussen mijn tanden.

(tenor)

Quia amore languo.

(tenor)

Want ik smacht naar de liefde.

Last embrace - Ghalia Benali

Originele Arabische tekst: Abdalla Ghoneem

Vertaling uit het Frans: An Smets

In mijn ziel, het beeld van een onvolledige perfectie.

Haar perfectie zal verdwalen in de duisternis van de reis,

reis van de hoogten naar het aardse jammerdal,

reis uitgestrekt tussen eeuwig en altijd.

Ik was Adam, de reiziger,

en Jozef, de emigrant.

Ik was een gevallen Heilige, voor de helft wegwijnend.

Ik was de helft wegwijnend van zijn Heilige.

Omarm me, ik die voor altijd de dood omarm.

Omarm me, opdat ik nooit de dood omarm.

Ego dormio - Heinrich Schütz

Vertaling: Jurgen De bruyn

Ego dormio et cor meum vigilat.

Aperi mihi, soror mea, columba mea,

immaculata mea!

Quia caput meum plenum est

rore et cincinni mei guttis noctium.

Ik sliep, maar mijn hart waakte.

Open mij, mijn zuster, mijn duif,

mijn volmaakte!

Want mijn hoofd is vervuld met dauw,

mijn haarlokken met nachtdruppen.

Ghalia Benali - Dry Veins

Originele Arabische tekst: 'Che the Archive' (Egypte, 1992)

Vertaling uit het Engels: Kim Maes

Ik wandel over het oppervlak van een meer van wijn, zonder schoenen, zonder hart
mijn huid wordt dronken en wordt zo delicaat als verleiding.

Ik zie een eiland van liederen dat aan en uit knippert

en een rokerige zon die stem en echo regent.

Ik slaap op het water en de lichten trekken me naar beneden.

Ik lees mijn droge aderen, ik doe mijn ogen uit en val in een diepe slaap.

Veni dilecti - Orlandus Lassus

Vertaling: Jurgen De bruyn

Veni dilecte mi,
egrediamur in agrum,
commoremur in villis.
Mane surgamus ad vineas.
Videamus si floruit vinea,
si flores fructus parturiunt,
si floruerunt mala punica.
Ibi dabo tibi ubera mea.

Kom, mijn liefste,
laat ons naar het veld gaan,
laat ons in de dorpen verblijven.
Laat ons vroeg opstaan en naar de wijngaarden gaan.
Laat ons zien of de wijnranken hebben gebloeid,
of de bloemen hun fruit hebben verspreid,
of de granaatappels in bloei staan.
Daar zal ik u mijn liefde geven.

O, quam tu pulchra es - Alessandro Grandi
O, quam tu pulchra es
amica mea, columba mea, formosa mea.
Oculi tui columbarum,
capilli tui sicut greges caprarum,
et dentes tui sicut greges tonsarum.
Veni de Libano,
amica mea, columba mea, formosa mea.
Veni, coronaberis.
Surge, propera, sponsa mea,
dilecta mea, immaculata mea.
Surgi, veni, quia amore languo.

O, wat ben je mooi,
vriendin van mij, mijn duifje, mijn schone.
Je ogen zijn als duiven,
je haar golft als een kudde geiten
en je tanden zijn als witte schapen.
Kom mee, weg van Libanon,
vriendin van mij, mijn duifje, mijn schone.
Kom, ik zal je omkransen.
Sta op, haast je, mijn bruid,
mijn geliefde, mijn onbevleete.
Sta op, kom, want ik ben ziek van liefde.

Oum Kalthoum - Araftu'l Hawa

Originele Arabische tekst: Rābi‘a al-‘Adawiyya (Irak, achtste eeuw)

Vertaling uit het Frans: An Smets

Ik heb de liefde gekend wanneer ik haar had voor U

en mijn hart voor anderen dan U verzegeld had.
Ik heb U geroepen, U die de harten ziet, maar die wij niet zien.

Ik brand van twee liefdes, een die mij verteert en een die me verheft:
één voor Uw wezen dat mij absorbeert,
de andere voor U die mij het mysterie onthult.
Ik wil niet geëerd worden.
Alle eer komt U toe.

Ik brand van twee liefdes, een die mij verteert en een die me verheft.
O pijn van het mysterie, extase van de aanwezigheid,
pijn van tranen die de afwezigheid voedt,
extase van het leven dat Uw licht dooft.
Ik betreur de smarten van de liefde niet,
ik onderwerp me.

Quam pulchra es – Claudio Monteverdi

Vertaling: Jurgen De bruyn

Pulchra es, amica mea,
suavis et decora filia Jerusalem.
Pulchra es, amica mea,
suavis et decora sicut Jerusalem,
terribilis ut castrorum
acies ordinata.

Averte oculos tuos a me,
Quia ipsi me avolare fecerunt.

Je bent mooi, mijn vriendin,
Zoet en bekoorlijk, dochter van Jeruzalem.
Mooi ben je, mijn vriendin,
Zoet en lief zoals Jeruzalem,
Doch afschrikwekkend als een gerichte slagorde.

Wend uw ogen van me af,
Want zij hebben mij doen vluchten.

Ad latus/Surge amica mea - Dietrich Buxtehude

Vertaling: Jurgen De bruyn

Surge, amica mea, speciosa mea, et veni, columba mea,
in foraminibus petrae, in caverna maceriae.

Salve latus salvatoris in quo latet mel ducoris,
in quo patet vis amoris, ex quo scatet fons cruoris,
qui corda lavat sordida.

Ecce tibi appropinquo, parce, Jesu, si delinquo
verecunda quidem fronte.

Ad te tamen veni sponte,
scrutari tua vulnera, verecunda quidem fronte.

Hora mortis meus flatus
intret, Jesu, tuum latus,
hinc expirans in te vadat,
ne hunc leo trux invadat,
sed apud te permaneat.

Sta op, mijn vriendin, mijn geliefde, kom, mijn duifje,
die zich schuilkoudt tussen de kloven van de rotsen, in de omsloten holte.

Ik groet u, zijde van de Redder, waarin de zoetheid van honing verborgen is,
waarin de kracht van de liefde verschijnt, vanwaar de fontein van bloed ontspringt
dat de bedroefde harten zuivert.

Nu kom ik naar U toe, o Jezus, als ik zondig,
spaar dan mijn schaamtevolle aangezicht.
Want ik kom tot u uit eigen vrije wil
om Uw wonden te gedenken.

Moge in het uur van mijn dood
mijn adem Uw zijde doordringen.
Wanneer het mij ontvlucht moge het in U binnengaan.
Zodat de bloeddorstige leeuw
hem niet zal bespringen maar aan Uw zijde blijft.

Vulnerasti cor meum - Giovanni Felice Sances

Vertaling: Jurgen De bruyn

Vulnerasti cor meum, soror mea, sponsa.
Vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum
et in uno crine colli tui.
Quam pulchrae sunt mammae tuae soror mea sponsa.
Veni de Libano sponsa mea,
veni coronaberis.

Gij hebt mijn hart verwond, mijn zuster, o bruid!
Gij hebt mijn hart verwond, met één enkele blik van je
en met een haarlok in uw hals.
Hoe schoon zijn uw borsten, mijn zuster, bruid!
Ga mee met mij, weg van de Libanon, o bruid!
Kom, ik zal je omkransen.

Lama Bada - Tradioneel

Originele tekst in Arabisch
Vertaling uit het Engels: Kim Maes

Toen hij heupwiegend verscheen,
mijn geliefde, betoverde zijn schoonheid ons.

Het knipperen van zijn oogleden maakte ons tot slaaf,
deze buigende twijg maakte ons tot gijzelaars.
Daar ik ongelukkig ben en radeloos,
weet ik niet waar anders heen,
om getroost te worden van deze vurige liefde,
dan naar hem die de schoonheid in zich draagt.

Mein Freund is mein - Johann Christoph Bach
Vertaling: Jurgen De bruyn

Mein Freund ist mein und ich bin sein,
der unter den Rosen weidet,
und er hält sich auch zu mir.
Seine Linke lieget unter meinem Haupt,
und seine Rechte herzet mich.
Er erquickt mich mit Blumen,
und labet mich mit Äpfeln.
Mein Freund ist mein und ich bin sein,
denn ich bin krank vor Liebe.

Mijn vriend is de mijne en ik ben van hem,
die zich onder de rozen vermeit,
en hij blijft ook bij mij.
Zijn linkerhand ligt onder mijn hoofd
en met zijn rechterhand omarmt hij mij.
Hij montert mij op met bloemen
en lest mijn dorst met appels.
Mijn vriend is de mijne en ik ben van hem,
want ik ben ziek van liefde.

Dama da'iman

Originele Arabische tekst: Rābi‘a al-‘Adawiyya (Irak, 8ste E)
Vertaling vanuit het Frans: Jurgen De bruyn

Laatste eeuwigheid

Mijn troost, o mijn broeders, is mijn eenzaamheid,
waar mijn geliefde altijd bij mij is.
Niets heb ik in de hele schepping gevonden,
dat met zijn liefde kon worden vergeleken.
Zijn liefde is mijn nood.
Altijd bent U mijn heil en mijn leven,
Mijn oorsprong en mijn vervoering.
Ik heb de hele wereld afgereisd,
om me met Jou te verbinden.
Zal ik mijn wens vervullen?